

Examination of Communication Skills of Counselors/Psychological Counselors and Special Education Teachers with the Johari Window Model

Ömer ÖCAL¹, Hüseyin Kadir YÜKSEL², İlker GÖNEN³, Abdulkadir ATLAY⁴, Emine ATLAY⁵, Tuğba KARABÖCEK⁶ & Hüseyin PEKKUZ⁷

Keywords

Communication Skill, Johari Window Model, Counselor/Psychological Counselor, Special Education Teacher.

Abstract

The fact that teachers are in communication behaviors that affect the environment as well as the school, and that learning environments are a communication environment in general means that communication skills will be effective in being successful and solving professional problems. Communication skills vary directly according to the personal characteristics of the person. This can cause windows to appear in communication. The "Johari Window Model" can be expressed as a model that examines the "Personal Opening" process in general terms. The Johari Window model is a model created to examine the structure of communication between individuals and to determine the level of this communication. Based on this information, the aim of this study is to examine the communication skills of guidance counselors/psychological counselors and special education teachers according to the "Johari Window Model". The study group of the research consisted of a total of 212 teachers, including guidance counselors/psychological counselors and special education teachers working in schools/institutions affiliated to the Ministry of National Education in Turkey. In the literature review, no research was found on the examination of teachers' communication skills with the "Johari Window Model" and it is thought that the research will have a leading role in the realization of similar studies. In the study, the "Johari Window Scale" and the personal information form in which the demographic information of the participants were asked were used as data collection tool. As a result of the research; It was found that the open spaces of the female and male participants were wide, the open spaces of the special education teachers and guidance teachers/psychological counselors were wide, the open spaces of the participants with undergraduate and graduate education were wide, and the open spaces of the participants were wide in all professional seniority levels. In line with the results obtained, it has been suggested that in-service trainings on communication skills can be organized for teachers, and trainings covering these issues can be organized for novice teachers during their candidacy.

Article History

Received
26 Jan, 2022
Accepted
7 Mar, 2022

¹ ORCID: 0000-0003-2156-2742, ERD Psikoloji, Eğitim ve Danışmanlık, Ankara

² Corresponding Author. ORCID: 0000-0003-3552-4181, Millî Eğitim Bakanlığı, Ankara

³ ORCID: 0000-0001-9630-1390, Millî Eğitim Bakanlığı, Ankara

⁴ ORCID: 0000-0002-3012-2346, Millî Eğitim Bakanlığı, Ankara

⁵ ORCID: 0000-0003-1419-7900, Millî Eğitim Bakanlığı, Ankara

⁶ ORCID: 0000-0001-5723-8544, Millî Eğitim Bakanlığı, Ankara

⁷ ORCID: 0000-0003-1419-7900, Millî Eğitim Bakanlığı, Ankara

Rehber Öğretmen/Psikolojik Danışmanların ve Özel Eğitim Öğretmenlerinin İletişim Becerilerinin Johari Penceresi Modeli İle İncelenmesi

Anahtar Kelimeler
İletişim Becerisi, Johari Penceresi Modeli, Rehber Öğretmen/ Psikolojik Danışman, Özel Eğitim Öğretmeni.

Özet
Öğretmenlerin okulla beraber çevreyi de etkileyen iletişim davranışları içinde olması ve öğrenim ortamlarının genel anlamda bir iletişim ortamı olması iletişim becerisinin, başarılı olmada ve mesleki sorunları çözmede etkili olacağı anlamı taşımaktadır. İletişim becerisi kişinin kişisel özelliklerine göre doğrudan değişmektedir. Bu durum iletişimde pencerelerin oluşmasına neden olabilmektedir. "Johari Penceresi Modeli" genel anlamda "Kişisel Açılım" sürecini inceleyen bir model olarak ifade edilebilir. Johari Penceresi modeli, bireyler arasında gerçekleşen iletişimin yapısını incelemek ve bu iletişimin düzeyini belirlemek amacıyla ortaya çıkarılan bir modeldir. Bu bilgilerden hareketle bu araştırmanın amacı, rehber öğretmen/psikolojik danışmanlar ile özel eğitim öğretmenlerinin iletişim becerilerinin "Johari Penceresi Modeli"ne göre incelenmesidir. Araştırmanın çalışma grubunu Türkiye'de Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okul/kurumlarda görev yapan rehber öğretmen/psikolojik danışmanlar ve özel eğitim öğretmenleri olmak üzere toplam 212 öğretmen oluşturmuştur. Gerçekleştirilen literatür taramalarında öğretmenlerin iletişim becerilerinin "Johari Penceresi Modeli" ile incelenmesine yönelik herhangi bir araştırmaya rastlanmamış ve araştırmanın, benzer çalışmaların gerçekleştirilmesi adına öncülük edecek öneme sahip olacağı düşünülmektedir. Çalışmada veri toplama aracı olarak "Johari Penceresi Ölçeği" ve katılımcıların demografik bilgilerinin sorulduğu kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Araştırma sonucunda; kadın ve erkek katılımcıların açık alanlarının geniş olduğu, özel eğitim öğretmeni ve rehber öğretmen/psikolojik danışmanların açık alanlarının geniş olduğu, lisans ve yüksek lisans düzeyinde eğitime sahip katılımcıların açık alanlarının geniş olduğu ve katılımcıların tüm mesleki kıdem basamaklarında açık alanlarının geniş olduğu bulunmuştur. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda öğretmenlere iletişim becerileri üzerine hizmet içi eğitimler düzenlenebileceği, aday öğretmenler için de adaylıkları süresince bu konuları kapsayan eğitimler düzenlenebileceği önerilmiştir.

Makale Geçmişi
Alınan Tarih
26 Ocak 2022
Kabul Tarihi
7 Mart 2022

1. Giriş

Ülkenin ihtiyacı olan kaliteli ve nitelikli insan gücü ihtiyacını ortadan kaldırmak ve yurttaşlık bilincine sahip bireyleri yetiştirmek eğitim sistemlerinin en temel amaçlarındandır. Bu amaçların gerçekleştirilebilmesi de şüphesiz eğitim sisteminin amaçlanan insan modeline uygun şekilde düzenlenmesiyle olmaktadır (Karagözoğlu, 2003). Eğitim sisteminin düzenlenmesi ve uygulanması sürecinin temel yapı taşlarından biri de öğretmenlerdir.

Eğitim sisteminde ve sistemin düzenli işleminde öğretmenlerin bu denli önemli bir role sahip olması öğretmenlerin mesleki özelliklerinin incelenmesi gerekliliğini de ortaya çıkarmıştır. Öğretmenlerin yetiştirilmesi süreci, Doğan ve Çoban (2009) tarafından "Öğretmen adaylarının aldıkları eğitimin sonucunda, bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanda mesleğe uygun davranış değişikliği meydana getirmeleri beklenmektedir. Adayların, sahip olacakları etkili öğretmenlik nitelikleri içerisinde neyi ve nasıl öğreteceklerini bilmelerinin yanı sıra ne zaman öğretecekleri gibi stratejik bilgileri de bilmeleri gereklidir. Diğer taraftan, öğretmenlik mesleğinde başarı gösterebilmek için yalnızca bilişsel alanda gelişim yeterli olmamakta, bu mesleği sevgi ve istekle yapmak da büyük önem taşımaktadır" şeklinde ifade

edilmiştir. Yetiştirilme süreci yanı sıra öğretmenler aday öğretmenlik eğitimleri ve hizmet içi eğitimler de almaktadır. Bu eğitimlerin yetersiz ölçütler ve ölçütlerin altında gerçekleşmesinin öğretmenlerin mesleklerinde pek çok sorunla karşılaşmalarına neden olduğu ifade edilmiştir. Karşılaşılan bu sorunlarla başa çıkabilmelerinde öğretmenlerin algı biçimleri, bireysel farklılıkları ve kişilik özellikleri ön plana çıkmaktadır (Akt.: Güçlü, 1996). Bu çerçevede öğretmenlerin okulun yanı sıra çevreyi de etkileyen iletişim davranışları içinde olduğu ve öğrenim ortamlarının genel anlamda bir iletişim ortamı olduğu düşünülürse iletişim becerisinin başarılı olmada ve mesleki sorunları çözmede etkili olacağı ifade edilebilir (Baykara Pehlivan, 2005).

İletişim becerisi kişinin kişisel özelliklerine göre doğrudan değişmektedir. Şöyle ki insanların büyük çoğunluğu yeni tanıştığı kişiler ile kendileri hakkında rahatça konuşamaz. Karşılarındaki insanların duymaktan hoşlanmayacağı şeyleri söyleme ihtimali tedirginlik oluşturabilir. Bu durum psikolojide tehdit olarak kabul edilen bu durumlarda başka biri tarafından öğrenilmesinin kötü bir şeye yol açacağı düşüncesidir (Stanford, 1980). Bu düşünceler iletişimde pencerelerin oluşmasına neden olabilmektedir. Bu pencerelerden biri de Johari Penceresi olarak ifade edilmektedir.

Johari Penceresi modeli “Kişisel Açılım” sürecini inceleyen bir model olarak ifade edilebilir. Joseph Luft ve Harry Ingham’ın isimlerinin ilk hecelerinin birleşimi ile “Johari” kavramı elde edilmiştir (West ve Turner, 2008). Kişinin başkalarını ve en önemlisi kendini anlamakta kullanabileceği bir yöntem olan Johari Penceresi modeli, bireyler arasında gerçekleşen iletişimin yapısını incelemek ve bu iletişimin düzeyini belirlemek amacıyla ortaya çıkarılan bir modeldir. Bu model bireyin kendisi ve başkaları ile kurduğu iletişimi yansıtan dört alandan (odadan) oluşmakta ve bu odalar bireyin tercihlerini, davranışlarını, duygularını ve ihtiyaçlarını göstermektedir (Horine, 1990; Uysal, 2003; Koçel, 2010). Birinci oda “Açık Alan”, ikinci oda “Gizli Alan”, üçüncü oda “Kör Alan” ve dördüncü oda “Bilinmeyen Alan” olarak adlandırılmaktadır. Birinci oda olan “açık alan”, hem başkalarının birey hakkında sahip olduğu bilgileri hem de bireyin kendisi hakkında sahip olduğu bilgileri içermektedir. Bu alan bireyin paylaşmaktan çekinmediği kolay gözlemlenebilir (cinsiyet, kilo, boy vb.) bilgileri kapsamaktadır. İkinci oda olan “gizli alan”, bireyin başkalarıyla paylaşmamak için bilerek gizlediği bilgileri (korku, kaygı gibi duygular) kapsamaktadır. Üçüncü oda olan “kör alan”, bireyin farkında olmadığı ancak başkalarının bilinen bilgileri kapsamaktadır. Bu bilgiler genel olarak “kuşku bilgileri” olarak da adlandırılan izlenimler sonucu elde edilen bilgilerdir. Dördüncü oda olan “bilinmeyen alan” ise bireyin ve başkalarının net olarak sahip olmadığı bilgileri kapsamaktadır.

Bu bilgilerden hareketle bu araştırmanın amacı, rehber öğretmen/psikolojik danışmanlar ile özel eğitim öğretmenlerinin iletişim becerilerinin johari penceresi modeline göre incelenmesidir.

Gerçekleştirilen literatür taramalarında rehber öğretmen/psikolojik danışmanları iletişim becerilerinin johari penceresi modeli ile incelenmesine yönelik herhangi bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle araştırmanın, literatürde rehber öğretmen/psikolojik danışmanlara yönelik bu tür çalışmaların yer almasını

sağlayacağı ve benzer çalışmaların gerçekleştirilmesi adına öncülük edecek öneme sahip olacağı düşünülmektedir.

2. Yöntem

2.1. Araştırma Modeli

Son yıllarda tüm dünyayı etkisi altına alan COVID-19 salgını, bilimsel araştırmaları da doğrudan etkilemiştir. Özellikle örneklem seçimi ve seçilen örnekleme ulaşma konusunda büyük sorun yaşanmaktadır. Bu durum araştırmaya ışık tutacak olan verilerin toplanmasını da olumsuz etkilemektedir. Bu nedenle çalışmanın katılımcıları belirlenirken yöntem olarak kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Baltacı (2018)'e göre kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi; paradan, çabadan ve zamandan tasarruf sağlanabilmesi için ulaşımı kolay olan örnekleme seçmek olarak ifade edilmektedir. Kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi araştırmacılara hız, pratiklik ve zamandan tasarruf kazandırmasının yanında maliyeti de düşürür (Yıldırım ve Şimşek, 2008).

2.2. Veri Toplama Araçları

Çalışmada veri toplama aracı olarak Luft (1955) tarafından insanların kendisi ve başkalarıyla ilişkilerini daha iyi anlamalarına yardımcı olmak için geliştirilen "Johari Penceresi Ölçeği" ve katılımcıların demografik bilgilerinin sorulduğu kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Ölçek dört odalı bir modelden oluşmaktadır. Birinci oda "Açık Alan", ikinci oda "Gizli Alan", üçüncü oda "Kör Alan" ve dördüncü oda "Bilinmeyen Alan" olarak adlandırılmaktadır. Ölçek 24'ü ters madde olmak üzere toplam 48 maddeden oluşmaktadır. Veri toplama aracına yönelik yapılan güvenirlik analizi sonucu 48 madde için $\alpha=.747$ olarak hesaplanmıştır.

Johari Penceresi ölçeğine ve kişisel bilgiler formuna ait veriler, pandemi koşullarına da uygun olması amacıyla çevrim içi ortama aktarılarak Google Form üzerinden 2022 yılında Ocak ve Mart ayları arasında toplanmıştır.

2.3. Çalışma Grubu

Araştırmanın örneklemini Türkiye genelinde Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okul/kurumlarda görev yapan rehber öğretmen/psikolojik danışmanlar ve özel eğitim öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmada kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntem paradan, çabadan ve zamandan tasarruf sağlanabilmesi için ulaşımı kolay olan örnekleme seçmek olarak ifade edilmektedir (Baltacı, 2018). Çalışma grubu olarak Türkiye'de Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okul/kurumlarda görev yapan rehber öğretmen/psikolojik danışmanlara ve özel eğitim öğretmenlerine ulaşılmıştır. Bu kapsamda araştırmaya katılan öğretmenlerin %63,2'si (N= 134) kadın, %36,8'i (N=78) erkektir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin atamaya esas branşlarına göre dağılımları Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların atamaya esas branşlarına göre dağılımları

		Kadın	Erkek	Toplam	
Branş	Rehber Öğretmen /	N	31	22	53
	Psikolojik Danışman	%	58,5	41,5	100
	Özel Eğitim	N	103	56	159

	%	64,8	35,2	100
--	---	------	------	-----

Tablo 1 incelendiğinde araştırmaya katılan rehber öğretmen/psikolojik danışmanların %58,5'inin kadın, %41,5'inin ise erkek olduğu görülmektedir. Ayrıca özel eğitim öğretmenlerinin %64,8'inin kadın, %35,2'sinin ise erkek olduğu görülmektedir.

Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre dağılımları Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre dağılımları

		1 yıldan az	1-5 yıl arası	6-10 yıl arası	11-15 yıl arası	16-20 yıl arası	21 yıl ve üzeri	Toplam	
Cinsiyet	Kadın	N	6	13	31	29	17	38	134
		%	4,5	9,7	23,1	21,6	12,7	28,4	100
	Erkek	N	2	7	15	14	18	22	78
		%	2,6	9,0	19,2	17,9	23,1	28,2	100

Tablo 2 incelendiğinde kadın katılımcıların %4,5'inin 1 yıldan az, %9,7'sinin 1-5 yıl arası, %23,1'inin 6-10 yıl arası, %21,6'sının 11-15 yıl arası, %12,7'sinin 16-20 yıl arası ve %28,4'ünün ise 21 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip olduğu, erkek katılımcıların %2,6'sının 1 yıldan az, %9'unun 1-5 yıl arası, %19,2'sinin 6-10 yıl arası, %17,9'unun 11-15 yıl arası, %23,1'inin 16-20 yıl arası ve %28,2'sinin ise 21 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip olduğu görülmektedir.

Katılımcıların eğitim durumlarına göre dağılımları Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Katılımcıların eğitim durumlarına göre dağılımları

		Lisans	Yüksek Lisans	Toplam	
Cinsiyet	Kadın	N	114	20	134
		%	85,1	14,9	100
	Erkek	N	59	19	78
		%	75,6	24,4	100

Tablo 3 incelendiğinde araştırmaya katılan kadın katılımcıların %85,1'inin lisans, %14,9'unun yüksek lisans düzeyinde eğitime sahip olduğu erkek katılımcıların ise %75,6'sının lisans, %24,4'ünün ise yüksek lisans düzeyinde eğitime sahip oldukları görülmektedir.

2.4. Verilerin Analizi

Veriler SPSS 26.0 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Veriler çevrim içi olarak toplandığından dolayı kayıp veri bulunmamaktadır. Verilerin puanlanmasında ölçeğin değerlendirilmesi için Luft ve Ingham (1955) tarafından belirtilen formül uygulanmıştır. Bu kapsamda 1, 4, 6, 14, 16, 24, 26, 34, 36, 40, 46 ve 47 numaralı maddeler G1 puanının hesaplanmasında, 3, 9, 12, 18, 21, 28, 30, 31, 37, 39, 41 ve 44 numaralı maddelerden elde edilen puanlar ise G2 puanının hesaplanmasında kullanılmıştır. G1 puanları için A seçenekleri 4 ile, B seçenekleri 3 ile, C seçenekleri 2 ile, D seçenekleri ise 1 ile çarpılarak toplam puan alınmıştır. G2 puanları için ise A seçenekleri 1 ile, B seçenekleri 2 ile, C seçenekleri 3 ile ve D seçenekleri 4 ile çarpılarak toplam puan alınmıştır. Daha sonra G1 ve G2 puanlarının aritmetik ortalamaları alınarak bir G puanı elde edilmiştir. Aynı şekilde 2, 5, 7, 13, 17, 19, 23, 25, 27, 29, 32 ve 35 numaralı maddeler A1 puanının

hesaplanmasında 8, 10, 11, 15, 20, 22, 33, 38, 42, 43, 45 ve 48 numaralı maddeler ise A2 puanının hesaplanmasında kullanılmıştır. A1 puanları için A seçenekleri 4 ile, B seçenekleri 3 ile, C seçenekleri 2 ile, D seçenekleri ise 1 ile çarpılarak toplam puan alınmıştır. A2 puanları için ise A seçenekleri 1 ile, B seçenekleri 2 ile, C seçenekleri 3 ile ve D seçenekleri 4 ile çarpılarak toplam puan alınmıştır. Daha sonra A1 ve A2 puanlarının aritmetik ortalamaları alınarak bir A puanı elde edilmiştir. Her katılımcı için G ve A puanları hesaplandıktan sonra gerekli frekans analizleri yapılmıştır. Ölçek değerlendirme grafiği dikkate alındığında grafiği dört eşit parçaya böldüğü için G puanları için 25, A puanları için 25 puan kestirim olarak kabul edilmiştir. Frekans tabloları bu kestirime göre yorumlanmıştır. Bu bağlamda;

- G ve A puanlarının 25'ten yüksek olması durumunda katılımcıların "Açık Alan"larının,
- G puanlarının 25'ten küçük A puanlarının 25'ten büyük olması durumunda katılımcıların "Kör Alan"larının,
- G puanlarının 25'ten büyük A puanlarının 25'ten küçük olması durumunda katılımcıların "Gizli Alan"larının,
- G ve A puanlarının 25'ten küçük olması durumunda ise katılımcıların "Bilinmeyen Alan"larının geniş olduğu kabul edilerek yorumlar yapılmıştır.

3. Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde araştırmadan elde edilen verilere ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Katılımcıların ölçekten elde ettikleri puanların daha rahat yorumlanabilmesi için A ve G puanları kestirim değeri olan 25 puan "2", 25'ten düşük puanlar "1", 25'ten büyük olan puanlar "3" olarak kodlanmıştır. Katılımcıların elde ettikleri puanlara ilişkin frekans tablosu aşağıda verilmiştir.

Tablo 4. Katılımcıların G ve A puanlarının dağılımı

	G PUANI		A PUANI	
	25'ten Büyük	25'ten Küçük	25 Puan	25'ten Büyük
	(3)	(1)	(2)	(3)
N	212	2	1	209
%	100	.9	.5	98,6

Tablo 4 incelendiğinde katılımcıların %100'ünün G puanlarının kestirim değeri olan 25 puandan yüksek olduğu görülmektedir. Katılımcıların A puanlarına bakıldığında %0,9'unun 25 puandan düşük, %0,5'inin 25 puan ve %98,6'sının 25 puandan yüksek olduğu görülmektedir. Katılımcıların tamamının G puanlarının kestirim değeri olan 25'ten büyük olduğu için yapılan diğer analizlerde katılımcıların A puanlarına ilişkin dağılımlar verilmiştir.

Katılımcıların cinsiyetlerine göre G ve A puanlarının dağılımına ilişkin frekans tablosu aşağıda verilmiştir.

Tablo 5. Katılımcıların cinsiyete göre G ve A puanlarının dağılımı

		G PUANI		A PUANI		
		25 Puandan Yüksek (3)	25 Puandan Düşük (1)	25 Puan (2)	25 Puandan Yüksek (3)	
Cinsiyet	Kadın	N	134	2	0	132
		%	100	1,5	0	98,5
	Erkek	N	78	0	1	77
		%	100	0	1,3	98,7

Tablo 5 incelendiğinde kadın katılımcıların %100'ünün G puanının 25 puandan yüksek olduğu, erkek katılımcıların %100'ünün G puanının 25 puandan yüksek olduğu görülmektedir. Ayrıca G puanı 25 puandan yüksek kadın katılımcıların %1,5'inin A puanının 25 puandan düşük, %98,5'inin A puanının 25 puandan yüksek olduğu görülmektedir. G puanı 25 puandan yüksek erkek katılımcıların ise %1,3'ünün A puanının 25 olduğu, %98,7'sinin A puanının 25 puandan yüksek olduğu görülmektedir.

Katılımcıların atamaya esas branşlarına göre G ve A puanlarının dağılımına ilişkin frekans tablosu aşağıda verilmiştir.

Tablo 6. Katılımcıların atamaya esas branşlarına göre G ve A puanlarının dağılımı

		G PUANI		A PUANI		
		25 Puandan Yüksek (3)	25 Puandan Düşük (1)	25 Puan (2)	25 Puandan Yüksek (3)	
Branş	Rehber Öğretmen / Psikolojik Danışman	N	53	1	0	52
		%	100	1,9	0	98,1
	Özel Eğitim Öğretmeni	N	159	1	1	157
		%	100	0,6	0,6	98,7

Tablo incelendiğinde rehber öğretmen/psikolojik danışmanların %100'ünün G puanının 25 puandan yüksek olduğu, özel eğitim öğretmenlerinin %100'ünün G puanının 25 puandan yüksek olduğu görülmektedir. Ayrıca G puanı 25 puandan yüksek rehber öğretmen/psikolojik danışmanların %1,9'unun A puanının 25 puandan düşük, %98,1'inin A puanının 25 puandan yüksek olduğu görülmektedir. G puanı 25 puandan yüksek özel eğitim öğretmenlerinin ise %0,6'sının A puanının 25'ten düşük olduğu, %0,6'sının A puanının 25 olduğu, %98,7'sinin A puanının 25 puandan yüksek olduğu görülmektedir.

Katılımcıların eğitim durumlarına göre G ve A puanlarının dağılımına ilişkin frekans tablosu aşağıda verilmiştir.

Tablo 7. Katılımcıların eğitim durumlarına göre G ve A puanlarının dağılımı

		G PUANI		A PUANI		
		25 Puandan Yüksek (3)	25 Puandan Düşük (1)	25 Puan (2)	25 Puandan Yüksek (3)	
Eğitim Durumu	Lisans	N	173	2	1	170
		%	100	1,2	0,6	98,3
	Yüksek Lisans	N	39	0	0	39
		%	100	0	0	100

Tablo incelendiğinde lisans düzeyinde eğitime sahip katılımcıların %100'ünün G puanının 25 puandan yüksek olduğu, yüksek lisans düzeyinde eğitime sahip katılımcıların %100'ünün G puanının 25 puandan yüksek olduğu görülmektedir. Ayrıca G puanı 25 puandan yüksek lisans düzeyinde eğitime sahip katılımcıların %1,2'sinin A puanının 25 puandan düşük, %0,6'sının A puanının 25 puan olduğu, %98,3'ünün A puanının 25 puandan yüksek olduğu görülmektedir. G puanı 25 puandan yüksek yüksek lisans düzeyinde eğitime sahip katılımcıların ise %100'ünün A puanının 25 puandan yüksek olduğu görülmektedir.

Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre G ve A puanlarının dağılımına ilişkin frekans tablosu aşağıda verilmiştir.

Tablo 8. Katılımcıların mesleki kıdemlerine göre G ve A puanlarının dağılımı

		G PUANI		A PUANI		
		25 Puandan Yüksek (3)	25 Puandan Düşük (1)	25 Puan (2)	25 Puandan Yüksek (3)	
Eğitim Durumu	1 Yıdan Az	N	8	0	0	8
		%	100	0	0	100
	1-5 Yıl Arası	N	20	1	0	19
		%	100	5	0	95
	6-10 Yıl Arası	N	46	0	1	45
		%	100	0	2,2	97,8
	11-15 Yıl Arası	N	43	0	0	43
		%	100	0	0	100
	16-20 Yıl Arası	N	35	0	0	35
		%	100	0	0	100
	21 ve Üstü	N	60	1	0	59
		%	100	1,7	0	98,3

Tablo incelendiğinde 1 yıldan az, 1-5 yıl arası, 6-10 yıl arası, 11-15 yıl arası, 16-20 yıl arası ve 21 ve üstü mesleki kıdeme sahip katılımcıların %100'ünün G puanının 25 puandan yüksek olduğu görülmektedir. Ayrıca G puanı 25 puandan yüksek 1 yıldan az mesleki kıdeme sahip katılımcıların %100'ünün A puanının 25 puandan yüksek olduğu görülmektedir. G puanı 25 puandan yüksek 1-5 yıl arası mesleki kıdeme sahip katılımcıların ise %5'inin A puanının 25 puandan düşük, %95'inin A puanının 25 puandan yüksek olduğu görülmektedir. G puanı 25 puandan yüksek 6-10 yıl arası mesleki kıdeme sahip katılımcıların ise %2,2'sinin A puanının 25 puan, %97,8'inin A puanının 25 puandan yüksek olduğu görülmektedir. G puanı 25

puandan yüksek 11-15 yıl arası mesleki kıdeme sahip katılımcıların %100'ünün A puanının 25 puandan yüksek olduğu görülmektedir. G puanı 25 puandan yüksek 16-20 yıl arası mesleki kıdeme sahip katılımcıların %100'ünün A puanının 25 puandan yüksek olduğu görülmektedir. G puanı 25 puandan yüksek 21 yıl ve üstü mesleki kıdeme sahip katılımcıların ise %1,7'sinin A puanının 25 puandan düşük, %98,3'ünün A puanının 25 puandan yüksek olduğu görülmektedir.

4. Sonuç ve Öneriler

Öğretmenlik mesleğinin temel becerilerinden biri etkili iletişim becerisidir. Öğretmenlerin, branşları ne olursa olsun öğrenci ile iletişim kurmak zorunda oldukları bilincinde olmaları gerekmektedir. Öğretmenlerin iletişim biçimleri öğrencilerin de iletişim biçimlerinin belirleyicisi olacaktır. Öğretmenlerin, öğrenciler üzerindeki etkilerini arttırabilmeleri öğrenme düzeylerinin artmasında etkili olacaktır. Öğrencilerin öğretmenler ile etkili iletişim kurabilmesi, öncelikle öğrencilerin kendilerini ve çevrelerini algılamalarına sonrasında ise çevrelerini etkilemelerine yol açacaktır (Çetinkanat, 1998).

Araştırma sonucunda;

- Kadın ve erkek katılımcıların açık alanlarının geniş olduğu,
- Özel eğitim öğretmeni ve rehber öğretmen/psikolojik danışmanların açık alanlarının geniş olduğu,
- Lisans ve yüksek lisans düzeyinde eğitime sahip katılımcıların açık alanlarının geniş olduğu,
- Katılımcıların tüm mesleki kıdem basamaklarında açık alanlarının geniş olduğu bulunmuştur.

Kılıç ve Önen (2011) tarafından ilköğretim ve ortaokul öğretmenlerinin iletişime yönelik görüşlerinin incelenmesi amacıyla gerçekleştirilen çalışmada da araştırma sonuçlarına benzer sonuçlar elde edilmiştir. Çalışmada açık olma ve geri bildirimde bulunma alanlarının demografik değişkenlere göre farklılıklar göstermediği tespit edilmiştir. Katılımcıların tamamında açık alanın geniş olması bu çalışma ile benzerlik göstermektedir.

Öğretmenlere yönelik benzer çalışmalar gerçekleştirilerek çalışma sonuçları değerlendirilebilir. Ayrıca iletişim becerilerinin incelenmesi doğrultusunda araştırmada elde edilen sonuçlar çerçevesinde öğretmenlere hizmet içi eğitimler düzenlenebilir, aday öğretmenlere de adaylıkları süresince bu konuları kapsayan eğitimler planlanabilir.

Kaynakça

- Baltacı, A. (2018). Nitel Araştırmalarda Örneklem Yöntemleri ve Örnek Hacmi Sorunsalı Üzerine Kavramsal Bir İnceleme. *Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(1), 321-274.
- Baykara Pehlivan, K. (2005). Öğretmen Adaylarının İletişim Becerisi Algıları Üzerine Bir Çalışma. *İlköğretim Online*, 4 (2) , 17-23.

- Çetinkanat, C. (1998). Öğretmen adayları ve müfettişlerin bakış açısından öğretmen iletişim becerileri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 14, 209-221.
- Doğan, T. ve Çoban, A.E. (2009). Eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile kaygı düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 34(153), 157-168.
- Güçlü, N. (1996). Mesleğe yeni başlayan öğretmenlerin problemleri: Mesleki sosyalleşmelerini etkileyen yapısal ve kişisel öğeler. *Simpozyum'96: Modern Öğretmen Yetiştirmede Gelişme ve İlerlemeler*. 566-581.
- Horine, L. (1990). The Johari Window, Solving Sport Manager Communication Problems. *Journal of Physical Education*, 61(6), 49-51
- Karagözoğlu, G. (2003). *Eğitim Sistemimizde Öğretmen Yetiştirme Politikamıza Genel Bakış. Eğitimde Yansımalar: VII. Çağdaş Eğitim Sistemlerinde Öğretmen Yetiştirme Ulusal Sempozyumu Kitabı*. Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi.
- Kılıç, E.D. ve Önen, Ö. (2011). Öğrenen Örgütlerde Johari Penceresi Burdur Örneği. *International Journal Of Eurasia Social Sciences*, 2(5), 1-13.
- Koçel, T. (2010). *İşletme Yöneticiliği (16. Baskı)*. İstanbul: Arıkan Yayınevi.
- Luft, J. (1955). *The Johari Window A Graphic Model of Awareness in Interpersonal Relations*. Los Angeles: University of California.
- Stanford, G. (1980). *Developing Effective Classroom Groups*. New York: Hart Publishing.
- Uysal, G. (2003). Rol Farklılaşmasının İletişime Etkisi ve Johari Penceresi. *Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 4(1), 137-148.
- West, R. and Turner, L.H. (2008). *Understanding Interpersonal Communication: Making Choices in Changing Times*. US: Cengage Learning.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri (6. Baskı)*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.